

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1507

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gegužės 4 d. sprendimo Nr. SV-S-481 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą ir vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 5 d. rezoliucija Nr. S-1312, pateikti Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) Nr. XI-242 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1507 (toliau – Įstatymo projektas) projektą, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1507“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu nepritariama Įstatymo projektui, pateikiant nepritarimo argumentus.

Pažymėtina, kad studentų atliekama praktika, kuri yra studijų programos dalis, negali būti prilyginama darbo santykiams, kuriems esant už darbą apmokama teisės aktų nustatyta tvarka, o studentai, atliekantys praktiką, negali būti prilyginami dirbantiems asmenims. Už studentų praktikos organizavimą atsakinga aukštoji mokykla. Aukštoji mokykla privalo užtikrinti, kad studentų praktika, būdama studijų programos dalimi, padėtų įtvirtinti studento žinias, kompetencijas ir gebėjimus, pritaikant juos ir tobulinant praktinėje veikloje, o tokia studijų forma turi suteikti studentams galimybę papildyti teorinį mokymąsi su karjera susijusia patirtimi. Šiuo metu MSĮ nustatyta, kad pagal studijų programą numatyta studentų praktikai atlikti įmonė, įstaiga ar organizacija, kurioje studentas atlieka praktiką, ir studentas bei aukštoji mokykla, kurioje jis studijuoja, sudaro praktinio mokymo sutartį. Pavyzdinę sutarties formą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. MSĮ ir kituose teisės aktuose nėra įtvirtinta nuostatų, kad studentų praktikos būtų atlyginamos.

Nutarimo projektas buvo išsiųstas suderinti su institucijomis: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Valstybiniu studijų fondu, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė.

Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija pastabų neturėjo (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija nuomonę pateikė darbo tvarka).

Energetikos ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Vilniaus universiteto Studentų atstovybė pastabų nepateikė.

Valstybinio studijų fondo pasiūlymai suderinti darbo tvarka.

Į Teisingumo ministerijos pastabas iš esmės atsižvelgta. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektui įgyvendinti reikėtų papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kurių poreikio nebūtų galima tiksliai apskaičiuoti, nes studijų programų, praktikų pobūdis, trukmė, kt. yra labai skirtingi, todėl nepakaktų pagrindimo tinkamai argumentacijai. Be to, net ir preliminarium lėšų poreikiui apskaičiuoti prireiktų atlikti analizę apie kelerių pastarųjų metų studentų praktikos vietas, studentų, kuriems aukštoji mokykla darbą įskaitė kaip praktiką, skaičių, duomenis, kokioms pareigoms studentai buvo įdarbinti ir kokią vidutinį atlygį gavo.

Į Lietuvos studentų sąjungos pastabas atsižvelgta iš dalies, argumentus pateikiant derinimo pažymoje.

Pažymėtina, kad, rengiant Nutarimo projektą, taip pat įvertintos Lietuvos studentų sąjungos 2022 m. birželio 20 d. raštu Nr. SR-26/22 pateiktos pastabos ir pasiūlymai.

Tarpinstitucinio pasitarimo, vykusio 2022 m. rugpjūčio 2 d. (protokolo Nr. 31), metu nutarus, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į pasitarime išsakytas pastabas dėl studentų praktikos viešajame sektoriuje teisinio reglamentavimo, sprendžiant klausimą dėl jų darbo apmokėjimo sąlygų ir tvarkos, kartu su suinteresuotomis institucijomis aptars ir pateiks siūlymus dėl galimo šios nuostatos įgyvendinimo ir kad turėtų būti ieškoma sprendimų rengiamuose valstybės tarnybos reformos teisės aktų projektuose numatyti sąvoką *studento stažuotojo pareigybė*, darbo tvarka klausimas dar kartą buvo aptartas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM), Finansų ministerijos (toliau – FM), Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) atstovais.

Pažymėtina, kad SADM jokių naujų pasiūlymų / pastabų Nutarimo projektui neturi ir laikosi nuomonės, kad studentų praktika negali būti prilyginama darbo santykiams, kai už darbą apmokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka. Studentai, atliekantys praktiką, negali būti prilyginami atitinkamose darbo vietose dirbantiems asmenims. FM nuomone, siekiant sužinoti papildomų lėšų poreikį, prireiktų aiškių ir pagrįstų skaičiavimų, o tokių pateikti nebūtų galima. Tokia nuomonė suprantama, nes jau derinti su institucijomis siunčiant informaciją buvo pažymėta, kad studijų programų, praktikų pobūdis, trukmė, kt. yra labai skirtingi, todėl nepakaktų pagrindimo tinkamai argumentuoti lėšų poreikį. Be to, net ir preliminarium lėšų poreikiui apskaičiuoti prireiktų atlikti analizę apie kelerių pastarųjų metų studentų praktikos vietas; studentų, kuriems aukštoji mokykla darbą įskaitė kaip praktiką, skaičių; duomenis, kokioms pareigoms studentai buvo įdarbinti ir kokią vidutinį atlygį gavo. VRM nuomone, praktikų apmokėjimo klausimui įtraukti į Valstybės tarnybos įstatymo projektą prireiktų išsamaus šio instituto mechanizmo apsvaistymo ir suderinimo su suinteresuotomis institucijomis. Be to, kadangi valstybės tarnyba yra tik maža viso viešojo sektoriaus dalis, manoma, kad tikslinga keisti ne Valstybės tarnybos įstatymą, o kitus įstatymus, pvz., Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą. Pažymėtina, kad statistikos apie viešajame sektoriuje / valstybės tarnyboje praktiką atlikusius studentus: kiek studentų (iš universitetų ar kolegijų), studijuojančių bakalauro, magistro studijose, buvo įdarbinti, kokiam laikotarpiui, kokioms pareigoms, kokio dydžio vidutinis atlygis už darbą jiems buvo paskirtas, kitos informacijos, kuri šiuo atveju būtų tinkama, pagrindžiant praktikantų darbo apmokėjimo ar neapmokėjimo tikslingumą, neturime; statistiniai duomenys apie praktikantus valstybės ir savivaldybių sektoriuje nerenkami.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės ir Teisės grupės išvadas.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas neprieštaruja Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto asignavimų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Su visuomene konsultuojamasi, Nutarimo projektą skelbiant Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. (8 5) 219 1176) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsiene (tel. 8 664 43 688, el. p. Giedre.Pacesiene@smsm.lt) vyriausioji specialistė Salvinija Petrulytė (tel. 8 661 09 875, el. p. Salvinija.Petrulyte@smsm.lt)).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Salvinija Petrulytė, tel. +370 661 09 875, el. p. Salvinija.Petrulyte@smsm.lt